

Οικονομικά - Εταιρικά Νέα

Η οικονομική και γεωπολιτική ρευστότητα καθορίζει το 2020

"Ποτέ άλλοτε δεν έχει βρεθεί η παγκόσμια οικονομία σε μια τέτοια ρευστότητα" επισημαίνει μιλώντας στο ΑΠΕ- ΜΠΕ ο Θεόδωρος Πελαγίδης, καθηγητής στο Πανεπιστήμιο Πειραιώς, σχολιάζοντας τη διεθνή οικονομική σκηνή και προσθέτει, μεταξύ των άλλων "στην αυγή της νέας δεκαετίας οι προβλέψεις είναι αδύνατες, αυτό είναι το μόνο σίγουρο". Σε αντίστοιχο μήκος κύματος ο Κώστας Μελάς, διδάσκων στο Πάντειο Πανεπιστήμιο, σημειώνει πως "η παγκόσμια και η ευρωπαϊκή οικονομία βρίσκονται σε φάση σημαντικής επιβράδυνσης, υπό το βάρος περιοριστικών μέτρων στο διεθνές εμπόριο και υψηλού δημόσιου και ιδιωτικού χρέους σε πολλές οικονομίες, καθώς και αβεβαιότητας εξαιτίας γεωπολιτικών κινδύνων". Αλλά εξίσου χαμηλών προσδοκιών αν όχι απαισιοδοξίας ο Σταύρος Τομπάζος, αναπληρωτής καθηγητής στο Πανεπιστήμιο Κύπρου, επισημαίνει ότι "σε συνθήκες στάσιμης παραγωγικότητας, η διατήρηση της κερδοφορίας του κεφαλαίου σε υψηλά επίπεδα απαιτεί στασιμότητα ή μείωση της αγοραστικής δύναμης των εργαζομένων, η οποία, όμως, με τη σειρά της, δημιουργεί ένα ορίζοντα χαμηλών παραγωγικών προσδοκιών".

Σ' αυτό το ρευστό περιβάλλον η ελληνική οικονομία συνεχίζει να μεγεθύνεται ίσως με ρυθμούς χαμηλότερους των επιθυμητών. Ο κ. Πελαγίδης αισιοδοξεί πως "η Ελλάδα, στην αυγή της νέας δεκαετίας πρέπει και μπορεί να δημιουργήσει όλες εκείνες τις προϋποθέσεις που θα την μετατρέψουν σιγά-σιγά σε "Φλόριδα της Ευρώπης", ο κ. Μελάς θεωρεί ότι ο παράγοντας των επενδύσεων είναι εκείνος που θα καθορίσει τελικώς τον -υψηλότερο έτσι κι αλλιώς εντός της ευρωζώνης- ρυθμό ανάπτυξης του 2020, ενώ ο κ. Τομπάζος εκτιμά ότι "η Ελλάδα δεν μπορεί να ελπίζει σε μια γρήγορη ανάκαμψη μέσω του τουρισμού και, γενικότερα, των εξαγωγών της. Τα εξωφρενικά υψηλά ποσοστά πρωτογενών πλεονασμάτων που επέβαλαν οι δανειστές επιδρούν αρνητικά στη μεγέθυνση του ΑΕΠ".

Αναλυτικά οι τρεις οικονομολόγοι, ανήκοντες σε τρεις διαφορετικές σχολές σκέψης, ανέφεραν στο ΑΠΕ- ΜΠΕ τα εξής:
Θεόδωρος Πελαγίδης: Απρόβλεπτο, ρευστό το 2020

Ο Θεόδωρος Πελαγίδης είναι καθηγητής Οικονομικών στο Πανεπιστήμιο Πειραιώς, NR Senior Fellow Brookings Instit.

Ποτέ άλλοτε δεν έχει βρεθεί η παγκόσμια οικονομία σε μια τέτοια ρευστότητα. Στην αυγή της νέας δεκαετίας οι προβλέψεις είναι αδύνατες, αυτό είναι το μόνο σίγουρο. Η συμβολή μας στην κατανόηση αυτού που έρχεται είναι περισσότερο να συγκεντρώσουμε μια δέσμη κρίσιμων εξελίξεων και στη συνέχεια να δούμε αν αυτές συγκροτούν μια δυναμική. Ίσως το 2020 να δείξει τουλάχιστον το προς τα πού θα πάμε.

Να πω εξ αρχής ότι ξεκινά η μεγάλη έξοδος της Κίνας. Δύο εκατομμύρια Κινέζοι ήδη έχουν μεταναστεύσει προς την ανατολική Ρωσία ενώ ο Δρόμος του Μεταξίου προχωρά και το ευρωασιατικό όραμα ισχυροποιείται. Κινεζικές επιχειρήσεις υπεργολαβηποιούν δουλειές σε ακόμη φθηνότερες χώρες σε γειτονικά κράτη της Ν.Α. Ασίας, ενώ η κινεζική επενδυτική απόβαση στην πολλά υποσχόμενη Αφρική προχωρά και θα προχωρήσει ακόμη ταχύτερα. Εκεί κατασκευάζονται υποδομές από κινεζικές εταιρίες και επενδύονται χρήματα σε πλουτοπαραγωγικές πηγές. Το μέλλον για την Αφρική ξεκινά.

Στην Ευρώπη, η προσγείωση της γερμανικής οικονομίας δείχνει ότι αναμένουμε έναν χρόνο έναρξης της Ιαπωνοποίησης. Χαμηλοί, στην πράξη, μηδενικοί ρυθμοί οικονομικής μεγέθυνσης κλονίζουν το όραμα της συνεχούς οικονομικής προόδου αλλά και του αξιοζήλευτου ευρωπαϊκού τρόπου ζωής. Στη βάση αυτού η τρομερή δημογραφική παρακμή. Από τις χώρες της Βαλτικής μέχρι τα Βαλκάνια, ο πληθυσμός μειώνεται, γηράσκει, μεταναστεύει. Η μήτρα του προβλήματος του δημοσίου χρέους, του ασφαλιστικού, της χαμηλής οικονομικής μεγέθυνσης, των ανεπαρκών επενδύσεων κτλ. βρίσκεται εδώ. Σε κάθε περίπτωση, η οικονομική στασιμότητα δεν μπορεί να προκαλέσει μια ισχυρή ύφεση της τάξης του 2008, όμως η κατάσταση αυτή της Ιαπωνοποίησης της Ευρώπης θα συνεχιστεί.

Συνέχεια...

Στην Αμερική, η μισή και λιγότερη κοινωνία τρέχει με 3% και η άλλη μισή δεν μπορεί να βρει σε περίπτωση ανάγκης 400 δολάρια. Αυτό έχει οδηγήσει σε μια άνευ προηγουμένου πλόωση που καταστρέφει αυτό που πάντα όλοι θαυμάσαμε στην Αμερική: το βάθος και την επάρκεια των θεσμών. Δεν εκτιμάω ότι λίγους μήνες πριν τις αμερικάνικες εκλογές το σύστημα μπορεί να φρενάρει απότομα. Το κομμάτι της οικονομίας -και της κοινωνίας- που παράγει, είναι ανταγωνιστικό και δαπανά θα συνεχίσει την πορεία αυτή. Το ζήτημα όμως είναι ότι το σύστημα συνολικά έχει πρόβλημα. Και αυτό μπορεί μέσα στο επόμενο έτος να φανεί περισσότερο πάνω στην οικονομία. Η επιβράδυνση της οικονομίας που προβλέπεται να "καθίσει" πιο κοντά στο 2% είναι μικρή για να δημιουργήσει συνθήκες πολύ διαφορετικές από την προηγούμενη χρονιά, αλλά θα δούμε...

Και η Ελλάδα; Επιτυχία θα είναι οπωσδήποτε να ξεπεράσει ο ρυθμός οικονομικής μεγέθυνσης επιτέλους το 2% και μάλιστα πολύ περισσότερο το 2.5%. Γίνονται σοβαρές προσπάθειες από τη νέα κυβέρνηση για την τόνωση των επενδύσεων και τις κάθε είδους επιχειρηματικές διευκολύνσεις. Η Ελλάδα δεν είναι και μια ιδιαίτερος ανοικτή οικονομία, με την εξαίρεση βεβαίως του τουρισμού και οι όποιες αρνητικές επιδράσεις από το εξωτερικό περιβάλλον δεν φαίνεται να είναι ισχυρές. Η Ελλάδα, στην αυγή της νέας δεκαετίας πρέπει και μπορεί να δημιουργήσει όλες εκείνες τις προϋποθέσεις που θα την μετατρέψουν σιγά-σιγά σε "Φλόριδα της Ευρώπης". Δε βλέπω γιατί το απίθανο οικόπεδο που βρίσκεται να μην μπορεί να υποδέχεται σε ημιμόνη βάση τους ευκατάστατους όλου του κόσμου. Κατασκευές, τρόφιμα, μεταφορές, ενέργεια είναι μόνο μερικοί τομείς που μπορούν να "συρθούν" από τον τουρισμό υψηλότερα σε μια τέτοια εκδοχή. Μόνο εμπόδιο είναι η υψηλή φορολογία...

Κόστας Μελάς: 2020, Οι γεωπολιτικές παρεμβάσεις θα καθορίσουν σε μέγιστο βαθμό τις αντίστοιχες οικονομικές

Ο Κόστας Μελάς διδάσκει Οικονομικά στο Πάντειο Πανεπιστήμιο.

Η βασική τάση το 2019 ήταν οι συνεχείς και βαθύτερες ρωγμές σε αυτό που ονομάζουμε καθεστώς της παγκοσμιοποίησης. Η πολιτική συνεχίζει να ομιλεί μέσω της οικονομίας. Οι γεωπολιτικές παρεμβάσεις καθορίζουν στο έπακρο και τις αντίστοιχες οικονομικές.

Οι ΗΠΑ υπό τον Πρόεδρο Τραμπ και με το δόγμα "America first" έχει πρωτοστατήσει σε αυτή τη διαδικασία. Αντιμετωπίζει στην παγκόσμια σκηνή όλους τους μέχρι πρόσφατα οικονομικούς (και όχι μόνο) εταίρους ως αντιπάλους από τους οποίους πρέπει να εξασφαλίσει υποχωρήσεις και ανταλλάγματα. Κλιμάκωσε τον εμπορικό πόλεμο με την Κίνα και η πρόσφατη συμφωνία για τη μη επέκταση των δασμών ουσιαστικά δεν μπορεί να διαβαστεί παρά ως μια προσωρινή ανακωχή. Πιέζει αφάνταστα τους Ευρωπαίους εταίρους και επικροτεί το Brexit. Η συμπεριφορά της υπερδύναμης - απότοκος της απειλής από την άνοδο της Κίνας και δευτερευόντως την ενδυνάμωση της Ρωσίας στο γεωπολιτικό παίγνιο- προκαλεί σεισμικές αλλαγές στο οικοδόμημα των παγκοσμίων σχέσεων ισχύος όπως αυτές είχαν διαμορφωθεί κυρίως μετά την πτώση του συνασπισμού της Σοβιετικής Ένωσης.

Έτσι διαπιστώνονται δια γυμνού οφθαλμού:

- Η αναστροφή της διαδικασίας της παγκόσμιας οικονομικής ενοποίησης
- Ο άτυπος θάνατος του Παγκόσμιου Οργανισμού Εμπορίου
- Οι βαθιές ρωγμές στη Βορειοατλαντική Συμμαχία (NATO)
- Συνεχής οικονομική διείσδυση της Κίνας σε όλο τον Πλανήτη και κυρίως στην περιφέρεια της ΝΑ Ασίας και στην Αφρική.
- Η Ρωσία γίνεται σημαντικός παίκτης στην περιοχή της Ανατολικής Μεσογείου.
- Οξυνση των σχέσεων των ΗΠΑ με το Ιράν.

Η κατάσταση δεν πρόκειται να μεταβληθεί το 2020. Οι προεδρικές εκλογές στις ΗΠΑ το Νοέμβριο του 2020 δύσκολα θα επιδράσουν στη διαφοροποίηση αυτού του σκηνικού. Πιθανότερο είναι ο πρόεδρος Τραμπ να οξύνει, περαιτέρω, όχι μόνο τη ρητορική του αλλά και την πρακτική του (όπως με το Ιράν) με βάση τον αρχικό σχεδιασμό του και τις υποσχέσεις που έχει δώσει στους ψηφοφόρους του.

Η παγκόσμια και η ευρωπαϊκή οικονομία βρίσκονται σε φάση σημαντικής επιβράδυνσης, υπό το βάρος περιοριστικών μέτρων στο διεθνές εμπόριο και υψηλού δημόσιου και ιδιωτικού χρέους σε πολλές οικονομίες, καθώς και αβεβαιότητας εξαιτίας γεωπολιτικών κινδύνων. Οι προβλέψεις για μικρή έστω ανάκαμψη στην παγκόσμια οικονομία το 2020 περιβάλλονται από σημαντικούς κινδύνους, τόσο οικονομικούς όσο και γεωπολιτικούς.

Ο ρυθμός αύξησης του παγκόσμιου ΑΕΠ εκτιμάται από το ΔΝΤ ότι υποχώρησε σε 3,0% το 2019, το χαμηλότερο επίπεδο από την παγκόσμια οικονομική κρίση το 2009, έναντι 3,6% το 2018, ενώ προβλέπεται να ανέλθει σε 3,4% το 2020. Στη ζώνη του ευρώ ο ρυθμός αύξησης του ΑΕΠ εκτιμάται ότι θα υποχωρήσει σημαντικά για το σύνολο του έτους και θα διαμορφωθεί σε 1,2%, έναντι 1,9% το 2018. Αναμένεται να επιβραδυνθεί ελαφρά περαιτέρω σε 1,1% το 2020, υπό την επίδραση κυρίως προβλεπόμενης επιβράδυνσης της εγχώριας ζήτησης. Παρόλα αυτά το 2019, ήταν ένα από τα αποδοτικότερα έτη στην ιστορία των χρηματοοικονομικών αγορών σε πλανητικό επίπεδο!!!

Στην Ελλάδα ο ρυθμός αύξησης του ΑΕΠ εκτιμάται ότι θα κινηθεί γύρω από το 2,4% για το 2020, δηλαδή θα υπερβεί για δεύτερο έτος τον μέσο όρο των χωρών της ευρωζώνης. Η αύξηση των επενδύσεων εξακολουθεί να αποτελεί τον βασικότερο αβέβαιο παράγοντα που θα καθορίσει σε τελική ανάλυση το ύψος της μεγέθυνσης του ΑΕΠ. Παράλληλα η κλαδική διάρθρωση των επενδύσεων θα δείξει με σαφήνεια αν μπορεί να μεταβληθεί κάτι -πράγμα δύσκολο- στο παραγωγικό υπόδειγμα της χώρας.

Σταύρος Τομπάζος: Παγκόσμια Οικονομία και Ελλάδα

Ο Σταύρος Τομπάζος είναι αναπληρωτής καθηγητής στο Τμήμα Πολιτικών και Κοινωνικών Επιστημών στο Πανεπιστήμιο Κύπρου.

Σε πολύ πρόσφατο δημοσίευσή της, η Παγκόσμια Τράπεζα (μετά από το ΔΝΤ και τον ΟΟΣΑ) αναθεώρησε προς τα κάτω τις προβλέψεις για την οικονομική μεγέθυνση του 2020. Η παγκόσμια μεγέθυνση θα περιοριστεί στο 2,5% έναντι 2,4% το 2019 που υπήρξε το χειρότερο έτος της τρέχουσας δεκαετίας. Στα ανεπτυγμένα κράτη θα περιοριστεί στο 1,4%, στις ΗΠΑ στο 1,8%, ενώ στην ευρωζώνη στο 1%. Ο ΟΗΕ τονίζει ότι με τόσο χαμηλά ποσοστά παγκόσμιας ανάπτυξης οι στόχοι μείωσης του ποσοστού πείνας στον κόσμο δεν είναι δυνατό να επιτευχθούν.

Τα χαμηλά ποσοστά οικονομικής μεγέθυνσης δεν είναι ένα συγκυριακό φαινόμενο. Αντικατοπτρίζουν την προοδευτική επιβράδυνση της αύξησης στην παραγωγικότητα της εργασίας στον ανεπτυγμένο κόσμο από τις αρχές της δεκαετίας του 1970, και ιδιαίτερα μετά την κρίση του 2008. Μέσα στη δεκαετία του 2010, η αύξηση της παραγωγικότητας στον ανεπτυγμένο κόσμο, που κομμάτι σε επίπεδα χαμηλότερα του 1%, δεν έχει ιστορικό προηγούμενο εν καιρώ ειρήνης. Σε αντίθεση με τις ανεπτυγμένες οικονομίες, από τις αρχές της δεκαετίας του 1990 μέχρι τα μέσα της δεκαετίας του 2000, οι αναδύμενες και αναπτυσσόμενες οικονομίες παρουσίασαν μια έντονα ανοδική τάση στην παραγωγικότητα της εργασίας. Από το δεύτερο μισό της δεκαετίας του 2000, ωστόσο, η πρόοδος της παραγωγικότητας της εργασίας παρουσιάζει και σε αυτές τις οικονομίες πτωτική τάση. Η αύξηση του ιδιωτικού χρέους και των παράγωγων χρηματοπιστωτικών προϊόντων οικιστικών και καταναλωτικών δανείων, τονώνοντας τη ζήτηση, επέδρασαν θετικά στην επένδυση και τα ποσοστά μεγέθυνσης στον ανεπτυγμένο κόσμο πριν την κρίση του 2008. Η πτωτική τάση των ποσοστών αύξησης της παραγωγικότητας της εργασίας επέδρασε λιγότερο καταλυτικά απ' όση θα ανέμενε κανείς στην επένδυση και το ΑΕΠ, λόγω της φούσκας του ιδιωτικού δανεισμού και των χρηματοπιστωτικών παραγώγων. Η φούσκα όμως έσκασε το 2008 και από τότε τα καταναλωτικά και οικιστικά δάνεια έπαψαν να "συμπληρώνουν" τη ζήτηση, υποκαθιστώντας εν μέρει το χαμένο μερίδιο των μισθών στο ΑΕΠ που επέβαλαν οι νεοφιλελεύθερες πολιτικές. Δεδομένης της χαμηλής αύξησης της παραγωγικότητας της εργασίας και του χαμηλού μεριδίου του μισθού στο ΑΕΠ, η επενδυτική δραστηριότητα είναι ιδιαίτερα χαμηλή με αποτέλεσμα το ΑΕΠ να αυξάνεται με αργό ρυθμό.

Σε συνθήκες στάσιμης παραγωγικότητας, η διατήρηση της κερδοφορίας του κεφαλαίου σε υψηλά επίπεδα απαιτεί στασιμότητα ή μείωση της αγοραστικής δύναμης των εργαζομένων, η οποία, όμως, με τη σειρά της, δημιουργεί ένα οριζόντα χαμηλών παραγωγικών προσδοκιών. Με άλλα λόγια, οι χαμηλοί ρυθμοί μεγέθυνσης του ΑΕΠ θα είναι από τώρα και στο εξής ο κανόνας και όχι η εξαίρεση. Είναι γι' αυτόν ακριβώς το λόγο που η κρίση του 2008 παίρνει τώρα τη μορφή μιας κρίσης κοινωνικής αναπαραγωγής και, σε μερικές περιπτώσεις, και μιας κρίσης πολιτικής ηγεμονίας όπως π.χ. στη Γαλλία.

Οι οικονομικές προοπτικές της παγκόσμιας οικονομίας και ιδιαίτερα της ευρωζώνης δεν επιτρέπουν καμιά αισιοδοξία για γρήγορη αποκατάσταση του χαμένου ΑΕΠ στην Ελλάδα της μνημονιακής περιόδου. Η Ελλάδα δεν μπορεί να ελπίζει σε μια γρήγορη ανάκαμψη μέσω του τουρισμού και, γενικότερα, των εξαγωγών της. Τα εξωφρενικά υψηλά ποσοστά πρωτογενών πλεονασμάτων που επέβαλαν οι δανειστές επιδρούν αρνητικά στη μεγέθυνση του ΑΕΠ, ενώ το δυσθεώρητο δημόσιο χρέος που προκάλεσαν οι πολιτικές λιτότητας εγκλωβίζουν τη χώρα σε ένα καθεστώς "αποικίας χρέους", από το οποίο δεν υπάρχει καμιά δυνατότητα διαφυγής χωρίς ρήξη με τους δανειστές.

Πηγή: ΑΠΕ-ΜΠΕ

Η Jumbo σπάει το "ταμπού" των Κυριακών

Από την Πρέβεζα και την Κατερίνη ξεκινά η Jumbo το crash test της κυριακάτικης λειτουργίας των καταστημάτων της καθ' όλη τη διάρκεια του έτους, προκαλώντας έντονες αντιδράσεις των εμπορικών συλλόγων και αμηχανία στην υπόλοιπη αγορά.

Γιατί όμως η Jumbo επέλεξε τώρα να κάνει το βήμα; Πηγές της εταιρείας με τις οποίες επικοινωνήσε το Capital.gr ανέφεραν πως "δεν υπάρχει ουδεμία ειδική ρύθμιση για την Jumbo". Σημείωσαν πως η εταιρεία αξιοποίησε τα εργαλεία που της δίνει η νομοθεσία και αποφάσισε τα καταστήματά της σε Πρέβεζα και Κατερίνη να λειτουργούν και τις Κυριακές, δηλαδή σε περιοχές όπου βάσει της νομοθεσίας έχουν και οι υπόλοιποι έμποροι δικαίωμα να ανοίξουν, εφόσον το επιθυμούν". Σύμφωνα με άλλες πηγές, η αλυσίδα επένδυσε στις συγκεκριμένες περιοχές συνολικά περί τα 20 εκατ. ευρώ για τη δημιουργία των καταστημάτων με τη λογική ότι θα μπορούν να ανοίξουν και τις Κυριακές. Οι ίδιες πηγές αφήνουν ανοικτό το ενδεχόμενο να προχωρήσει στη λειτουργία και άλλων καταστημάτων της και τις Κυριακές.

Το Εργατοϋπαλληλικό Κέντρο του Νομού Πρέβεζας, πάντως, ζητά την άμεση αναίρεση της απόφασης, με το Επιμελητήριο Πρέβεζας να έχει στείλει επιστολή διαμαρτυρίας στην Επιθεώρηση Εργασίας.

Η νομοθεσία ν. 4177/2013 και ν. 4472/2017 προβλέπει πως με αιτιολογημένη απόφαση του κατά τόπον αρμόδιου Αντιπεριφερειάρχη, η οποία εκδίδεται μετά από διαβούλευση με τοπικούς και συλλογικούς φορείς και ισχύει από το επόμενο έτος από τη δημοσίευσή της, ορίζονται με σαφή τρόπο οι περιοχές στις οποίες επιτρέπεται προαιρετικά η λειτουργία των εμπορικών καταστημάτων και άλλες Κυριακές, πλην των αναφερομένων στις παρ. 1 και 1Α, λαμβανομένων υπόψιν των τοπικών ιδιαιτεροτήτων που σχετίζονται με την οικονομική δραστηριότητα της περιοχής".

Η απόφαση της Jumbo του Απόστολου Βακάκη ανοίγει τον ασκό του Αιόλου σε μια αγορά, αυτή κυρίως της μικρής λιανικής, η οποία επιχειρεί να πετύχει τον περιορισμό των Κυριακών που μένουν ανοικτά τα καταστήματα. Αλλά και οι "μεγάλοι" αναμένεται να πιεστούν από αυτή την κίνηση της Jumbo, μια αλυσίδα που εδώ και αρκετά χρόνια δεν αποτελεί ένα κατάστημα παιχνιδιών αλλά έχει μετατραπεί σε ένα πολυκατάστημα, αφού εκτός από παιχνίδια, που αντιπροσωπεύουν κάτω από το 40% του τζίρου της, πουλά είδη που μπορεί να βρει κάποιος σε ένα σούπερ μάρκετ ή σε ένα κατάστημα ένδυσης-υπόδησης.

(Πηγή: capital.gr)

Αγορές: Ποιοι ποντάρουν σε αύξηση της τιμής του πετρελαίου

Παρά το γεγονός ότι η αμερικανοϊρανική κρίση δεν είχε κάποια άμεση επίπτωση σε πετρελαϊκές εγκαταστάσεις και άρα δεν επηρέασε την παραγωγή και προσφορά στην παγκόσμια αγορά, εντούτοις το κλίμα αβεβαιότητας και ανησυχίας στη σκιά των γεωπολιτικών εξελίξεων προκάλεσε έντονες διακυμάνσεις στις τιμές του "μαύρου χρυσού". Στις αρχές της εβδομάδας τα futures του Brent έφτασαν στα 70 δολάρια το βαρέλι με αύξηση πάνω από 3%. Στη συνέχεια, ωστόσο, οι τιμές επανήλθαν ακόμη και κάτω από τα επίπεδα των 66 δολαρίων, δηλαδή στα προ κρίσης επίπεδα, καθώς καλλιεργήθηκε η αίσθηση ότι οδεύουμε προς εκτόνωση.

Σε κάθε περίπτωση ο θάνατος του Ιρανού στρατηγού Σολείμανί και τα ιρανικά αντίποινα που ακολούθησαν ήρθαν να προστεθούν στο κλίμα έντασης που επηρεάζει την παραγωγή δύο εκ των μεγαλύτερων παραγωγών του ΟΠΕΚ, του Ιράν και του Ιράκ, που από κοινού εισφέρουν στην παγκόσμια προσφορά πάνω από 6,7 εκατομμύρια βαρέλια την ημέρα, περίπου το 20% της παραγωγής του πετρελαϊκού καρτέλ. Οι εξαγωγές των δύο χωρών περνούν από τα στενά του Ορμούζ και επηρεάζονται κάθε φορά που ανεβαίνει το θερμομέτρο της έντασης, ιδίως σε σχέση με το Ιράν.

Σε πρόσφατη ανάλυση της για το Rigzone η Fitch Solutions εκτίμησε ότι είναι πολύ πιθανό να διατηρηθεί ένα γεωπολιτικό premium risk στην τιμή του πετρελαίου, επισημαίνοντας ότι η κλιμάκωση της έντασης λειτουργεί επιβαρυντικά για τις τιμές. Εάν συνεχιστούν οι εκατέρωθεν επιθέσεις, θα δημιουργηθούν ισχυρές αντιστάσεις για διατήρηση των τιμών σε υψηλά επίπεδα, σύμφωνα με τον οίκο. Στον αντίποδα η Globaldata εκτιμά ως βραχυπρόθεσμες τις επιπτώσεις των γεωπολιτικών εντάσεων. Μόνο μια γενικότερη κλιμάκωση που θα έθετε σε κίνδυνο τη διακίνηση πετρελαίου από τα στενά του Ορμούζ θα μπορούσε να έχει πιο μόνιμη επίπτωση στη διαμόρφωση των τιμών του πετρελαίου, αναφέρει ο οίκος. Αλλά και η Goldman Sachs εκτιμά ότι για να διατηρηθούν οι τιμές στα επίπεδα των 70 δολαρίων θα πρέπει να προκληθεί ουσιαστικό πρόβλημα σε εγκαταστάσεις παραγωγής ή διακίνησης πετρελαίου.

Συγκρατημένες προβλέψεις

Παρά την έντονη μεταβλητότητα των τελευταίων ημερών, οι προβλέψεις των αναλυτών αλλά και των διαχειριστών κεφαλαίων συγκλίνουν στο ότι η αγορά αναμένει την έστω και συγκρατημένη ανοδική πορεία των τιμών. Αυτό τουλάχιστον δείχνουν τα στοιχήματα των traders στην αγορά παραγώγων καθώς υπήρξε αξιοσημείωτος όγκος ορθίων συμβολαίων τον περασμένο μήνα (για 4 εκατομμύρια βαρέλια) που θα επωφεληθούν εφόσον το Brent φτάσει στα 95 δολάρια τόσο τον Μάρτιο όσο και τον Σεπτέμβριο του 2020. Πράγματι, πριν από το ξέσπασμα της κρίσης μεταξύ ΗΠΑ - Ιράν οι εκτιμήσεις για την πορεία των τιμών του πετρελαίου το 2020 εμφανίζονταν ήπια ανοδικές. Η πλειονότητα των αναλυτών προέβλεπε ότι οι τιμές θα παραμείνουν υπό έλεγχο καθώς οι αναμενόμενες περικοπές στην παραγωγή των κρατών-μελών του ΟΠΕΚ προβλέπεται να ισοσκελιστούν από την παραγωγή τρίτων χωρών εκτός του πετρελαϊκού καρτέλ, αλλά και τις μέτριες εκτιμήσεις για τη ζήτηση.

Ενδεικτικές είναι οι προβλέψεις σε δημοσκόπηση που έκανε το Bloomberg: Η Goldman Sachs είχε ενισχύσει την πρόβλεψή της για την τιμή του Brent από τα 60 στα 63 δολάρια το βαρέλι, με τους αναλυτές της τράπεζας να θεωρούν ότι θα υπάρξει μεγαλύτερη στενότητα στα αποθέματα σε σχέση με πέρυσι, κυρίως κατά τη διάρκεια του πρώτου μισού του έτους.

Οι αναλυτές της JP Morgan Securities τοποθετούν το στοιχήμά τους για την τιμή του Brent στα 64,5 δολάρια το βαρέλι, τιμή που απέχει 5,25 δολάρια από τα τρέχοντα συμβόλαια παράδοσης Δεκεμβρίου του 2020. Η εκτίμηση βασίζεται στην πρόβλεψη για ισχυρότερη ζήτηση από τις αναπτυσσόμενες αγορές, η οποία και αναμένεται να επηρεάσει το ισοζύγιο της προσφοράς εντός του έτους κατά 300 χιλιάδες βαρέλια την ημέρα.

Στα ίδια επίπεδα των 64 δολαρίων το βαρέλι για το Brent και η πρόβλεψη της RBC Capital Markets, η οποία επίσης εκτιμά ότι τα αποθέματα εμφανίζουν μεγαλύτερη του αναμενόμενου στενότητα, εξέλιξη που σημαίνει ότι θα απορροφηθεί με μεγαλύτερη ευκολία η νέα παραγωγή κυρίως από τη Νορβηγία και τη Γουιάνα.

Σε ό,τι αφορά την παραγωγή σχιστολιθικού πετρελαίου από τις Ηνωμένες Πολιτείες, η Rystad Energy προβλέπει ότι θα συνεχίσει να αυξάνεται. Παρά τον περιορισμό των δαπανών η παραγωγή σχιστολιθικού πετρελαίου στις ΗΠΑ δεν ακολουθεί την πτωτική τάση της υπόλοιπης αγοράς, εκτιμούσε ο οίκος.

Bullish πονταρίσματα

Το 2019 οι τιμές του πετρελαίου Brent κινήθηκαν ανοδικά, κατά 14 δολάρια το βαρέλι ή, αλλιώς, κατά 26% σε σχέση με τις αρχές του έτους. Τα πονταρίσματα των διαχειριστών κεφαλαίων στην αγορά πετρελαίου, κλίνουν σαφώς υπέρ της ανοδικής τροχιάς των τιμών για το 2020. Σύμφωνα με στοιχεία που δημοσίευσε το Reuters για κάθε 7 long bullish θέσεις, καταγράφεται μόλις 1 short bearish τοποθέτηση, όταν στις αρχές Οκτωβρίου η αναλογία ήταν 3 προς 1.

Τα ανοδικά σενάρια στηρίζονται καταρχάς στις προβλέψεις για περαιτέρω περικοπές στην παραγωγή της Σαουδικής Αραβίας και των εταίρων της στον ΟΠΕΚ. Ωστόσο η βασική πηγή των bull σεναρίων εντοπίζεται στις αισιόδοξες εκτιμήσεις για το παγκόσμιο εμπόριο και τη διεθνή οικονομία το 2020. Ειδικότερα οι θετικές εκτιμήσεις για τη βιομηχανική παραγωγή σε ΗΠΑ, Κίνα, Ινδία και Γερμανία, μεταφράζονται ως ένδειξη ότι η παγκόσμια επιβράδυνση έχει φτάσει στο τέλος της. Εφόσον τα σενάρια των αναλυτών και των hedge fund managers αποδειχθούν αληθινά εκτιμάται ότι μπορούν να δημιουργηθούν στην πετρελαϊκή αγορά παρόμοιες συνθήκες με εκείνες της κυκλικής ανόδου των τιμών κατά την περίοδο 1999-2000. Τα συγκεκριμένα στοιχήματα πάντως δεν συσχετίζονται με τις γεωπολιτικές αναταράξεις και το γεωπολιτικό risk premium των τελευταίων ημερών.

(Πηγή: capital.gr)

Κλειδί πάντα η παραμονή του ΓΔ υψηλότερα των 900 μονάδων, κάτι το οποίο επιτυγχάνεται κατά τις τελευταίες 2 εβδομάδες....

